

**זמני כניסת
ויציאת שבת**

כניסת שבת-17:18

יציאת שבת-18:10

יציאת שבת ר"ת-18:49

**לפי לוח אור החיים
אופק ת"א**

משכני עלינו

פרשת תרומה

תרומה ללא תמורה

"ויקחו לי תרומה" (א, ב). רש"י ז"ל פירש: "לי" לשמי.

צריך שהנתינה תהיה לשם שמים מ"כל הלב", ללא שום פניה. כי יש כאלה שתורמים לבית הכנסת או לשיבה רק כדי ששמן יתנוסס על גבי איזה פלורסנט או שלט של "מודים" שתרמו לבית הכנסת. יש כאלה שמרימים תרומתם כדי שחבריהם יכבדו אותם או כדי להשקיט את מצפונם. בקיצור, אין כוונת תרומתם לשם שמים, נטו. הדבר רמוז במילה, "תרומה" שכן, היפוך האותיות הוא "תמורה" כלומר, התרומה למשכן היתה צריכה להיות ללא שום קבלת תמורה או אינטרס זר אחר.

הגאון רבי משה מאגריסו זצ"ל (מוראים גדולים), הביא מעשה נורא על שכר מעשה הצדקה:

מעשה בחכם ספרדי אחד צנוע וחסיד במעשיו שהתענה תעניות רבות כדי שיודיעוהו משמיים בחלום הליל, מי יהיה שכנו בעולם הבא. החכם הפציר בתפילות ותחינות לבורא העולמים עד אשר נענה.

ויהי בחלום, ראה החכם שהקצב יהיה שכנו בעולם האמת. מיד קם משנתו סר וזועף, הכיזד יתכן?! הרי כל חיי אני לומד תורה בהתמדה ומקפיד על מצוה קלה כבחמורה ואילו הקצב בור ואינו יודע ספר. חשב לעצמו.

בבוקר, מיד לאחר התפילה, פנה ללכת אל חנותו של הקצב. "במה זכיתי לביקורו של הרב?" התפעל הקצב.

התחנן החכם וביקש, "אמור נא לי מהם מעשיך הטובים?"

הקצב התפלא על עצם השאלה והשיב כי יהודי פשוט הוא, אין בי לא תורה ולא מעשים טובים. אך החכם לא הרפה, "אפילו ריקים שבישראל מלאים מצוות כרימון (סנהדרין לז), חשוב נא בכל זאת, אלו מצוות ומעשים טובים אתה מקיים".

הקצב, סיפר כי הוא נושא ונותן באמונה ונותן צדקה לאנשים קשיי יום.

"לא, לא לכך נתכוונתי. ספר נא לי על איזו מצווה גדולה ומיוחדת שעשית!" הפציר בו הרב שוב.

לבסוף גילה הקצב: "לפני שנים עברה כאן שיירת ישמעאלים ובניהם שמעתי קול נערה בוכה. שאלתיה למה היא בוכה והיא ענתה כי יהודיה היא ופחדת שיעבירו אותה על דתה ואמנותה. נכמרו רחמי עליה ופדיתיה בממון רב. כבת שתיים עשרה שנים היתה ומאז אימצתיה כבת, מפתי אכלה ומיין מסכתי שתתה. הנערה היתה טובה במידותיה וכשהגיע בני יחידי לפרקו, ביקשתי ממנו שישא אותה לאשה.

הכנתי להם בית ואף ריהטתי אותו במיטב הריהוט, קניתי את כל הבגדים והתכשיטים הנצרכים וגם מימנתי את הוצאות החתונה. הזמנתי לחתונה את כל עניי העיר והושבתי אותם עם בני ביתי כדי שלא יבושו. אכלו, שתו ושמחו מלבד שולחן אחד בו ישבו כל העניים עצובים וקודרים. חשבתי אולי מישהו פגע בכבודם לכן ניגשתי לברר את העניין ואמרו כי עני זה, היושב בשולחנם לא מפסיק לבכות ונאנח כל העת על מרת נפשו לכן גם הם עצובים בצרתו. לקחתי עמי את אותו עני הצידה ושאלתיו מדוע הוא בוכה בעת שכולם שמחים.

העני התאמץ בכל כוחו לחנוק את בכיו בגרונו ולבסוף סיפר לי: "עמדתי לארס את המשודכת שלי אך יום אחד היא היתה צריכה לנסוע בספינה ומשם כבר לא חזרה, אמרו לי כי נשבתה בין הגויים. מאז עברו כבר כמה שנים, חיפשתי את שאהבה נפשי בשווקים וברחובות אך לא מצאתיה למרות שעברתי מעיר לעיר ומכפר לכפר ללא לאות והנה היום הגעתי לעירכם והוזמנתי לחתונה זו, הבטתי בכלה העומדת להינשא ולהפתעתי הרבה, הבחנתי כי זו היא כלתי!"

סיים העני את דבריו בכל בוכים.

הרגעתי אותו ואמרתי לו: מנע קולך מבכי כי יש שכר לפעולתך!"

הלכתי לכלה ושמעתי גם ממנה את הפרטים וניכרים דברי אמת, קראתי לבני ואמרתי לו שיש לי עוד בקשה אחת ושלא ישיב פני ריקם.

סיפרתי לו את הסיפור וביקשתי ממנו שיוותר על כלתו ויתנה לאותו עני. "אבא, ככל אשר תאמר - אעשה". השיב בני.

נשקתי לראשו ומיד הלבשתי את העני בחליפה מהודרת והכנסתי אותו לחופה יחד עם אותה נערה, ולא די בזאת אלא אף הענקתי להם במתנה את כל הבית והרהיטים שהכנתי עבור בני. אמר לו הרב: "ברוך אתה לה! ונותן אני הודאה על חלקי שזכיתי להיות במחיצתך בעולם הבא!" (שולחן שבת ערוך)

התנהלות על פי תורה – גם בהשגת בפרנסה!

ושמת את השולחן מחוץ לפרוכת ואת המנרה נכח השולחן (כו, לה)

את המנורה יש לשים נכח השולחן, וטמון בכך – אומר רבי יחזקאל אברמסקי - רמז גם עבורנו: השולחן הרי רומז על הפרנסה, והמנורה מסמלת את התורה הקדושה, את הרוחניות. גם כשאדם עוסק בהשגת הפרנסה – עליו להשגיח היטב שתהיה כל התנהלותו על פי התורה! שים את ה"מנורה" – את התורה הקדושה, תמיד מול ה"שולחן" - גם בעת העסק בפרנסה, שלא תשכח זאת! (ומתוך האור מאוצרו של הרב לוונשטיין שליט"א)

הלכות קריאת מגילה סימן תרפט'

- א. הכל חייבים בקריאתה אנשים ונשים וגרים ועבדים משוחררים. ומחנכים את הקטנים לקרותה. (ש"ע ס"א) ואף על פי שזו מצוות עשה שהזמן גרמא שנשים פטורות מכל מקום, חייבות, שאף הן היו באותו הנס. דמתחילה היתה הגזירה גם עליהן. (מש"ב סק"א)
- ב. אחד הקורא ואחד השומע מן הקורא, יצא ידי חובתו והוא ששמע ממי שהוא חייב בקריאתה לפיכך אם היה הקורא חרש, קטן או שוטה, השומע ממנו לא יצא. ויש אומרים שנשים אינן מוציאות את האנשים (ש"ע ס"ב). ובאמת טוב לחוש לדעה שנשים לא מוציאות את האנשים אלא אם כן בשעת הדחק. (חז"ע פורים עמ' נז)
- ג. יחיד הקורא מגילה לבני ביתו, יברך לפניו כל ברכות המגילה להוציא את בני ביתו ידי חובתו, אבל לאחריה אין לברך אלא בציבור לכן מיד לאחר המגילה יאמר כנהוג עפ"י התוס' בשם הירושלמי ארור המן, ברוך מרדכי, ארורה זרש, ברוכה אסתר. (יחז"ע דעת ח"א ס' פח').
- ד. השומע את המגילה ממי שהוא מודר הנאה ממנו יצא. (בי"י בשם אורחות חיים וכך פסק בש"ע ס"ד)
- ה. מקום שאין מניין, אם אחד יודע והאחרים אינם יודעים, אחד פוטר את כולם. ואם כולם יודעים, כל אחד קורא לעצמו. (ש"ע ס"ה וכן פסק בב"י בשם אורחות חיים).
- ו. מנהג טוב להביא קטנים וקטנות לשמוע מקרא מגילה. (ש"ע ס"ו).
- ז. ברכה אחרונה לא יברך אלא בציבור (כאשר הזכרנו לעיל) אולם עשר נשים מצטרפות לעשרה לעניין זה והיא ששומעות את המגילה לצאת ידי חובה, אז רשאי לברך לפניו ולאחריה כיון שעל כל פנים יש בזה פרסומי ניסא, ואפשר גם שקטנים וקטנות שהגיעו לחינוך מצטרפות לעשרה לפרסומי ניסא לברכה אחרונה. (חז"ע פורים עמ' פט).
- ח. אסור לאכול קודם קריאת המגילה ואין חילוק בזה בין קריאת המגילה של לילה לקריאת המגילה של יום ולכן יזהרו הנשים שלא לאכול ביום הפורים עד שיבואו בעליהן מביהכ"נ לקרוא להן המגילה ולצאת ידי חובה. ומכל מקום טעימת פירות מותרת קודם קריאת המגילה וכן פחות מכביצה פת או עוגה, ולשתות תה או קפה, והמחמיר שלא לטעום כלום תבוא עליו ברכה. ומי שיושב בתענית וקשה לו להישאר בתענית ליל י"ד בפורים דפרזים עד אחר קריאת המגילה, יטעם פחות מכביצה פת או עוגה או יטעום פירות אפילו יותר מכביצה. ואם ביקש מאחר שיזכירוהו לקריאת המגילה בציבור מותר באכילה. (חז"ע פורים עמ' צה)
- ט. יש אומרים שהקורא את המגילה צריך לפשוט את המגילה כולה לפניו כאגרת להראות הנס ואחר כך מברך וקורא. ואינו קורא וכורך המגילה כמו שעושים בקריאת ספר תורה. וי"א שאין צריך לפשוט תחילה אלא מברך וקורא, וכשמסיים העמוד הראשון אינו גולל כס"ת אלא מניחו פתוח וכן הלאה בכל עמוד ועמוד עד שכאשר מסיים הקריאה, תהיה כל המגילה פתוחה לפניו כאגרת והעיקר כסברא אחרונה. ומכל מקום טוב שהשליח ציבור יפשוט המגילה כולה ואחר כך יברך ויקרא. וכשמסיים קריאת המגילה לא יברך ברכה אחרונה עד שיגלול המגילה מסופה לתחילתה. לכן, ימתין השליח ציבור, לציבור כדי שיסיפיקו לגלול קודם ברכה אחרונה, שגנאי הוא למגילה שתהיה מונחת פתוחה כך שלא לצורך ואין לגלול המגילה בשעה שמברך. (חז"ע פורים עמ' עד)

שבת שלום ומבורך

חידו-שים

חידושים מתוך שולחן שבת ערוך מאת הרב שי שמח :

"זרעו לכם לצדקה"

"דבר אל בני ישראל ויקחו לי תרומה מאת כל איש אשר ידיבנו לבו תיקחו ... תרומותי" (כה,ב). בפרש"תנו כתוב, "ויקחו לי תרומה" ולא "יתנו", כי הנותן צדקה בסופו של דבר מקבל יותר ממה שנתן כדברי חז"ל (תענית ט), "עשר כדי שתתעשר" ויש גירסא שכתוב, "חסר כדי שתתעשר", כאילן שגוזמים ממנו מעט וגדל אחר כך יותר.

בעניין זה, הביא גאון עוזנו ותפארתנו, מרן הבן איש חי זצוק"ל, משל נפלא: איכר עבר בין התלמים וזרע גרעיני חיטה. באותה עת עבר שם בן העיר והעיר: "הלא חבל?! הרי גרגירים אלו ראויים לאכילה!". אבל האמת ברורה, אכן מוותרים על גרעין אחד אך סופו לקבל במקומו שיבולת שלמה בעלת עשרות גרגירים ועל כך אמר הנביא הושע (י, יב), "זרעו לכם לצדקה".

חידודים מאוצר התורה – מתוך ספר שולחן השבת מאת הרב ציון מלכה:

מה היה מונח על השולחן ?

תשובה – לחם הפנים. (כה, ל)

איזה נס נעשה בלחם הפנים ?

תשובה – כל שבוע נשאר הלחם טרי כביום אפיתו. (חגיגה כ"ו:)

מי הוא ה"בית ישראל" ?

תשובה – ר' ישראל אלתר האדמו"ר מגור.

מי קשר חוט של שני בחלון ?

תשובה – רחב. (יהושע ב, כא)

מי מגדולי ישראל חי בבגדד וחיבר את אחד מספרי ההלכה הידועים ?

תשובה – הבן איש חי.

למי ניתנה מירב בת שאול לאישה ?

תשובה – לעדריאל המחולתי. (שמואל-א יח, יט)

איזה סוג מוקצה הוא חול?

מוקצה מחמת גופו. (הקדמת המ"ב לס' ש"ח)

אתגרים :

תפוזים

בשולחן יש קערה ובתוכה 5 תפוזים. מסביב לשולחן עומדים 5 ילדים. כל ילד לקח תפוז אחד ובכל זאת נשאר תפוז אחד בקערה.

איך זה יתכן ?

רמז- תחשבו איך אחד מהילדים לקח את התפוז.

תשובה:

ללא שאלה נוסף לאמה

לא שאלה סה נוסט טא טלף ס.ל.ט.ט.ט

הגליון לרפואת
עליזה עיישה בת סולטנה
אסתר בת דינה,
סימה בת עיזה,
תמר בת חוה
בתוך שאר חולי ישראל

לימוד
לטעמי מקרא
לילדים לפני
בר מצוה
0583228959

העלון מוקדש
לעילוי נשמת
פרנו מסעוד בן אלגרין שמחה
פורטונה בת אסתר טיטה.
ת.נ.צ.ב.ה